

وزارت آموزش و پرورش

سوال امتحانی درس : فارسی ۱

اداره کل آموزش و پرورش مازندران

نام دانش آموز:

نوبت : دوم

اداره آموزش و پرورش شهرستان بابل

نام خانوادگی :

تاریخ امتحان : ۲۲ / ۰۳ / ۱۴۰۱

نام آموزشگاه : غیردولتی پرتودانش

مدت امتحان : ۷۵ دقیقه

ساعت شروع : ۹/۳۰ صبح

تعداد صفحات : ۴ صفحه

رشته : مشترک

پایه : دهم

بارم	سؤالات - ص ۱	ردیف
۱	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (۱) مکاری از ما سی دینار می خواست. (۲) در باره بگشاد گرد آفرید. (۳) جلاجل بر گردن خر بندند و او بر دنب بسته. (۴) چو سهراب شیراوژن او را بدید	۱
۱	املاي نادرست کلمات را در جمله های زیر بیابید و اصلاح کنید. «خروس قالب حرکتی کرد نه مناسب حال درویشان، و بر او که مخدول و نالان اصرحام می کرد رحم نیاورد. من طاقتم نماند و او را از رنج و عذاب برهانیدم و هلالش کردم و او را نیز بصلم کردم.	۲
۱	شکل صحیح کلمات داخل پرانتز را انتخاب کنید. «آن شخص آغاز عربده و(سفاهت - صفاهت) نهاد. (ترفه - طرفه) مردمان اند مردمان این دیار. در برابر (زائر - زاعر) نامدار سر فرود آورد. به خود بگو که تنها خداست که (گزرا - گذرا) نیست.»	۳
۰/۵	نوع ترکیب(وصفی، اضافی) را در گروه اسمی زیر تشخیص دهید. «جهان هستی، قدرتمندترین پهلوان»	۴
۱	نقش دستوری کلمات تعیین شده را بنویسید. الف) «ای شیخ آمده ام تا از اسرار حق چیزی با من نمایی». ب) «مردان اندیشه ور به دربار تزار رفتند و به پرسش هایش پاسخ دادند».	۵
۰/۵	در جمله ی زیر یک جمله مرکب بیابید و جمله ی وابسته را نشان دهید. «درختان را دوست دارم که به احترام تو قیام کرده اند. خون تو شرف را سرخگون کرد.»	۶
۰/۲۵	نوع واو را در جمله ی مقابل بنویسید. «زنگ نقاشی روان بود و معلم دور نبود»	۷
۰/۲۵	مضارع اخباری فعل «دوید» را بنویسید.	۸
۰/۲۵	هم آوای کلمه ی «خار» را بنویسید.	۹

بارم	سؤالات - ص ۲			ردیف									
۰/۲۵	نوع «را» را در مصراع زیر تشخیص دهید؟ «هدیه ها می داد هر درویش را»			۱۰									
۰/۲۵	نوع حذف را در جمله ی زیر بنویسید. «هرچه در سوی تو، حسینی شد دگر سو یزیدی».			۱۱									
۰/۵	<table border="1"> <tr> <td>وابسته</td> <td>وابسته</td> <td>هسته</td> </tr> <tr> <td>مضاف الیه</td> <td>صفت</td> <td>اسم</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>کشور</td> </tr> </table>	وابسته	وابسته	هسته	مضاف الیه	صفت	اسم	کشور	گروه اسمی را در نمودار مقابل کامل کنید.		۱۲
وابسته	وابسته	هسته											
مضاف الیه	صفت	اسم											
.....	کشور											
۰/۲۵	در ترکیب «این ستاره فروزان» هسته کدام است؟			۱۳									
۰/۲۵	ب) قلمرو فکری (۸ نمره) در مصراع «جز از جام توحید هرگز نوشم» بر چه مفهومی تاکید شده است؟			۱									
۰/۲۵	مفهوم عبارت «گندم نمای جو فروش مباش» را بنویسید.			۲									
۰/۷۵	منظور از بخش های تعیین شده در ابیات و مصراع های زیر چه کسانی هستند؟ الف) سپهد <u>عنان</u> ازدها را سپرد. ب) <u>تہمتن</u> برآشف و با طوس گفت. ج) <u>چو آگاه</u> شد <u>دختر</u> <u>گژدهم</u> که <u>سالار</u> آن <u>انجمن</u> <u>گشت</u> کم			۳									
۰/۵	در سروده ی «ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران بر می خیزند» مقصود از مصراع دوم چیست؟			۴									
۰/۲۵	کدام گزینه از ویژگی های حماسه نیست؟ (۱) قهرمانی (۲) قومی و ملی (۳) دلاوری و شجاعت (۴) داستانی			۵									
۰/۷۵	معنی جمله ی زیر را بنویسید. «فی الجملة، نماند از معاصی منکری که نکرد و مُسکری که نخورد..»			۶									
۰/۵	معنا و مفهوم عبارت ی زیر را بنویسید. «وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.»			۷									
۰/۲۵	مولوی در شعر زیر آدمی را از چه چیزی بر حذر می دارد؟ «چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست»			۸									

ردیف	سؤالات - ص ۳	بارم
۹	چرا رستم از رهام برآشفت؟	۰/۲۵
۱۰	در بیت زیر منظور از «چوپان گرگ طبع» را بنویسید. «ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد.»	۰/۲۵
۱۱	عبارت و ابیات زیر را به فارسی امروزی برگردانید. (۱) حدیث دوستم نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد (۲) کار پاکان را قیاس از خود مگیر گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر (۳) بدانست کاویخت گردآفرید مر آن را جز از چاره درمان ندید (۴) به گرز گران دست برد اشکبوس زمین آهنین شد سپهر آبنوس (۵) ستاره ها رنگ می باختند. (۶) راهب به کندن کرت پرداخت. (۷) تاج سر گلبن و صحرا منم (۸) تجلی هستی است جان کندن من (۹) ما را به راه دریا گسیل کرد. (۱۰) نیکوترین اندرز من این است «بار بشر را به دوش گرفتن.»	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵
	ج) قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱	واژه ی «خار» در جمله ی زیر استعاره از چیست؟ «ای مسافر دیرین بر روی <u>خار</u> و درد.»	۰/۲۵
۲	مفهوم کنایی اصطلاحات زیر را بنویسید. الف) کمیتش لنگ بود ب) ریش بر کندن	۰/۵

ردیف	سؤالات - ص ۴				بارم
۳	در شعر زیر دو آرایه ی ادبی بیابید و نشان دهید.				۰/۵
	«شود کوه آهن چو دریای آب		اگر بشنود نام افراسیاب»		
۴	در بیت زیر یک مجاز نشان دهید و مفهوم آن را بنویسید.				۰/۵
	«بر سر آنم که گر ز دست برآید		دست به کاری زخم که غصّه سرآید»		
۵	بخش تعیین شده ی شعر زیر چه آرایه ای را نشان می دهد؟				۰/۲۵
	«ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند		تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری»		
۶	در جمله های زیر یک تشبیه نشان دهید.				۰/۲۵
	«آفتاب فتح در آسمان سینه ی مومنین درخشش عجیبی دارد.»				
۷	کدام نوشته زیر بلاغی است؟				۰/۲۵
	الف) «در مقابله ی جفا، وفا کرد»		ب) «قران مانند است به بهشت جاودان»		
۸	یک جناس در شعر بیابید و نشان دهید..				۰/۲۵
	«گلاب است گویی به جویش روان		همی شاد گردد به بویش روان»		
۹	کدام مصرع «حس آمیزی» دارد؟				۰/۲۵
	الف) کز همه شیرین سخنی گوش ماند		ب) در حضيض هم می توان عزیز بود.		
۱۰	بیت های زیر را کامل کنید.				۰/۵
	(۱)		دگر باره ایران پر آوازه شد.		۰/۵
	(۲) فلک در شگفتی ز عزم شماست			۰/۵
۱۱	الف) یک اثر مولوی را نام ببرید.				۰/۵
	ب) شاهنامه فردوسی جزء کدام نوع ادبی است؟				
	۱- حماسی ☐		۲- غنایی ☐		
۱۲	الف) اسرار التوحید اثر محمدبن منور است. ☐ ص ☐ غ				۰/۵
	ب) سه پرسش اثر کدام نویسنده روس است؟				
بهار وجودتان همواره بی خزان باد					۲۰
جمع نمره					
نمره ورقه	با عدد		نمره		
	با حروف		تجدید نظر		
نام دبیر:		امضا دبیر		نام دبیر:	امضا دبیر